

Maja Ekdahl

Deltagare i internationella akademien och praktikant på Centerpartiets internationella kansli i Stockholm

November–2021

Kvinnorna tar över!

Det har gått några månader sedan Centerpartiet höll sin partistämman i hybridform där man satt i 25 olika "hubbar" på 23 platser runt om i Sverige. Stämman var enligt alla mått mätt en succé där centerpartister lyckades samlas och rösta på motioner med förvånansvärt lite teknikstrul, även om det såklart ibland skrattades åt någon stackare som fryst på skärmen. Detta var min första partistämman och de långa dagarna spenderades i ersättarrummet med de andra i personalen. För det mesta var vi själva i rummet då alla satt i ombudsrummet men kortare stunder fick vi besök av ombuden som ville ta en paus eller som kommit för tidigt till sina pass.

Under en av dessa stunder satt vi alla och tittade på den pågående stämman där Julia Eriksson (förbundsordförande för Centerstudenter) dök upp på skärmen och en kortare hyllning efterföljde av det faktum att Centerpartiets klövers alla blad (Centerpartiet, Centerkvinnorna, Centerpartiets ungdomsförbund och Centerstudenter) styrs av kvinnor. Vi konstaterar att det är framåtsträvande att befinna sig i ett parti där kvinnor styr och innehar sådana framstående positioner. Hyllningarna dör snart ut och tystanden blir påtaglig då ett av ombuden som befinner sig i rummet konstaterar att vi snart kommer behöva ett nytt blad i vår klöver, Centermännen. Jag frågar honom vad han menar och han berättar då för mig att vi går mot en tid av en ny underklass, den manliga underklassen. Vi diskuterar en stund där jag ifrågasätter hans idé om att män inom en snar framtid kommer vara så underlägsna kvinnor att de kommer vara en underklass i samhället. Jag har likt alla andra läst att kvinnor tar allt större plats i de sociala, akademiska och professionella rummen, men är detta på mäns bekostnad? Är det inte självklart att de som haft alla platser vid bordet kommer känna sig bortknuffade när detta inte längre är en sanning? Det hela slutade med att jag skrattade lite åt vad jag ansåg vara en äldre mans svårighet att finna sig i ett modernt sammanhang. Men interaktionen följde med mig, är det så här män ser på kvinnor i politiken och stämmer det att kvinnors roll nu står oemotsagd?

Efter att ha varit instängda under för många månader under pandemin försöker vi på internationella kansliet nu alltid ut och gå på lunchen, där den vanliga promenaden leder oss runt Rosenbad. Det vi möts av varje promenad är en riksdag tapetserad med bilder på framstående kvinnor genom historien. Konsten firar att det är 100 år sedan Sverige fick fri- och lika rösträtt, och därmed fick även kvinnor rösta. Under dessa 100 åren har det skett mycket i den svenska riksdagen, och vi har nu (förvisso med vissa svårigheter) röstat fram vår första kvinnliga statsminister. Sex av åtta riksdagspartier har en kvinnlig partiledare. Den kvinnliga representationen i det svenska samhället har onekligen aldrig varit större.

Detta sker samtidigt som Centerpartiet nyligen nominerat en kvinna till ALDE-partiets Alliance of Her, en utbildning som ska främja kvinnor i deras politiska engagemang då de oftast möter större motsättningar än män. Kvinnliga politiker runt om i världen utsätts för mer hot än sina manliga kollegor. Den interparlamentariska unionen (IPU) har gjort en undersökning med 55 kvinnliga politiker från 39

Maja Ekdahl

Deltagare i internationella akademien och praktikant på Centerpartiets internationella kansli i Stockholm

November–2021

länder i fem regioner i världen. 40% av kvinnorna i studien har mottagit hot om våldtäkt, misshandel, kidnappning av dem eller deras barn, och dödshot. Många av dessa kvinnor har också upplevt sexuellt våld mot dem själva eller mot en kollega i parlamentet. Hela 80% av kvinnorna i studien har blivit utsatta för psykologiskt våld, något som har bidragit med både rädsla och psykisk skada.

Detta är dock inte bara ett internationellt problem. FOI har gjort en undersökning där man tittar på hotnivåerna mot kommunpolitiker i Sverige. Studien visade att kvinnliga kommunpolitiker fick motta en större andel hatkommentarer än männen. Kommentarer som kvinnorna fick motta var även i genomsnitt mer elaka jämfört med männens. Kommentarer var grovare i karaktär men kvinnorna fick även utstå sexistiska kommentarer, vilket männen aldrig behövde.

Utöver de hot kvinnorna får motta digitalt möter de också svårigheter i sin karriär just för att de är kvinnor. Birgitta Ohlsson, chef för National Democratic Institutes program för politiska partier, en demokratiorganisation som Centerpartiets internationella akademi har samarbete med, skrev i veckan en artikel i Politico om den nya svenska statsministern och hennes egna upplevelser som en kvinna i politiken. Hon skriver:

I had been appointed Sweden's minister of European affairs and democracy when I was pregnant with her – it caused quite a stir. Conservative politicians and pundits declared that I was "irresponsible," as if being an expectant mother somehow disqualified me from service in government. Taking a play out of the old patriarchal playbook, they signaled loud and clear that women should neither be too career oriented nor too ambitious.

Ohlsson vittnar om de utmaningar kvinnor möter i politiken men ändå verkar det finnas en diskrepans mellan hur kvinnor och män upplever det politiska klimatet. Jag mötte förmodligen en man i politiken som tyckte att Birgitta är ett exempel på hur kvinnor tar över medan Birgitta mötte män i sin karriär som ständigt utmanade henne på grund utav hennes kön och de normer som medföljer detta kön.

Sverige har i veckan utan tvekan krossat ett glastak då vi fick en kvinnlig statsminister. Vi ligger också i toppen av världens mest jämställda länder. Studier och vittnesmål visar dock att vi har en lång väg att gå för att kvinnor ska kunna delta i politiken på samma villkor som män, både internationellt och i Sverige.

Med detta sagt vill jag nu hälsa alla en god jul och ett gott nytt år.

Maja Ekdahl